

Издава Варненската Окръжна Постоянна Комисия.

Излиза най-малко три пъти въ мѣсеца.
Абонаментъ 2 лева годишно, 1 л. за 6 мѣсеца
на общинитѣ, училищата, кръчми, хотели, и кафенета
въ окръга — бесплатно.
Всичко що се отнася до вѣстника да се изпраща
до: Постоянната Комисия — Варна.

За обявления отъ частни лица се плаща на I стр. по 1 лв.
на редъ; II и III стр. по 10 ст. на дума, IV по 5 ст. на дума.

За общински и такива отъ други учрѣждения за I стр.
10 ст. на дума, II и III 5 ст. на дума; IV 3 ст. на дума.

Варнен. Окр. Пост. Комисия.

ОКРЪЖНО.

№ 6012

гр. Варна, 22 XI 1911 година

До г. г. общинскитѣ
кметове въ окръга.

Прѣдъ видъ на това, че много отъ общинитѣ и до днесъ не сж внесли прѣдвиденитѣ въ т. г. имъ бюджети суми, за помощъ на Варненското археологическо дружество, то прѣдлагамъ на г. г. общинскитѣ кметове въ окръга да внесатъ незабавно тия суми въ касата на Варненското археологическо дружество и за извършеното да донесатъ въ комисията.

За прѣдседателъ: **С. Костовъ**

Секр. Бирникъ: **Ст. Налдъръмовъ.**

Варненска Окръжна Постоянна Комисия.

О К Р Ъ Ж Н О

№ 3.

Варна, 1 Януарий 1912 гоо.

До г. г. общинскитѣ
кметове въ окръга.

Въ допълнение на окръжното си прѣдписание № 5922 отъ 15-й того, комисията Ви съобщава, господине кмете, че планоснемачната такава ще се внесе съ вносенъ листъ въ съответнитѣ банковни агентури и оригиналния вносенъ листъ ще задържате въ общината, като оправдателен документъ, а намъ ще изпращате завѣренъ прѣписъ отъ него, но не и самия вносенъ листъ, както сж постъпали нѣкои общини.

За прѣдседателъ: **С. Костовъ**

Секр. Бирникъ: **Ст. Налдъръмовъ.**

Извлѣчение отъ протоколитѣ № № 17 и 18 на Окр. Съвѣтъ.

Кр. Мирски чете доклада на пост. комисия, както слѣдва:

Господа съветници,

Рѣшението на съвѣта отъ мина година, № 78, по опрѣдѣлене мрѣжата на общинскитѣ пѣтища въ окръга, не се утвърди отъ

м-вото, защото, съгласно новия законъ за общинскитѣ пѣтища, трѣбваше да се вземе мнѣнието на общинскитѣ съвѣти по мрѣжата. Комисията съ окръжно до всички общини въ окръга, покани общинскитѣ съвѣти да се занимають и се произнесатъ по мрѣжата, като имъ прати и по единъ прѣписъ отъ нея. — Отъ полученитѣ до сега мнѣния на общински съвѣти, 90% отъ тѣхъ одобряватъ напълно мрѣжата, а останалитѣ я приематъ съ пожелание, да се прокаратъ още и нѣкои малки клонове шосета.

Пост. Комисия, имайки прѣдъ видъ изработената отъ съвѣта миналата година мрѣжа и изказанитѣ по нея мнѣния отъ общинскитѣ съвѣти, прѣдставява на почитаемия съвѣтъ почти същата миналогодшна мрѣжа, съ малки добавки, както слѣдва:

- 1) Гурково—Черно-око (прието отъ съвѣта миналата година).
- 2) Вичево—Срѣдина (сжщо).
- 3) Каварна—Шабла (сжщо).
- 4) Евсиноградъ—ман. „Св. Константинъ“, —Санаториума (сжщо).
- 5) Варна—Гол.-Фрапга—Малка—Франга—Влахларъ—Мустафа-бейлеръ—Чукурово—Чаталаръ (сжщо).
- 6) Баиръ баши—Гюнъ догду—Николаевка—Караачъ—Капуджи махле—Владимирово—Екисче—Омуръ Факж—държавното шосе Провадия—Куртъ бунаръ. (Комисията въпрне съединението чрезъ Омуръ Факж, за да може отъ тоя край да се минава по едно най-късо разстояние за гр. Варна).
- 7) Синдѣлъ—Чалж махле—Горни чифликъ—Кованлъкъ—Долни чифликъ—Старо орѣхово—Фандѣлий (както бѣ прието м. г.).
- 8) Чалж махле—Кюпрю кьой—Сандѣкчий—Коте—държавното шосе Провадия—Аѣтосъ (сжщо)
- 9) Юнузъ бунаръ—Аптаразакъ—Кара кьосе—Градинарово—Асълъ бейлий—Фете кьой—държавното шосе (сжщо),
- 10) Дели Исуйфъ Куюсу—Каралий—Пчеларово—Каралезъ—държавното шосе (сжщо).
- 11) Добричъ—Матлъмово—Армутлий—Харлалий (сжщо).
- 12) Бей бунаръ—Кара пелитъ (сжщо).
- 13) Шабла—Сарж муса (сжщо).
- 14) Чаирлъ гьоль—Малджиларъ (сжщо).
- 15) Сарж гьоль—Суджасъ кьой Семетъ (сжщо).
- 16) Държавното шосе Варна—Бургазъ, 15-й влм.—Хаджи Сиванларъ—Солуджалъ—Авревъ—Синдѣлъ (сжщо).

17) Баракларъ—Мурсалъ кьой—Суютчукъ (сжщо).

18) Шарвий—Усулъ кьой—Соуджа (сжщо).

19) Бѣла—Куру кьой—Арнаутларъ (сжщо).

20) Гюнъ Догду—Козлуджа—Акъ коюнъ—Махалъчъ—държавното Провадия—Куртъ (свързането на Козлуджа съ Ясж-тепе, както бѣ рѣшено м. г. и вписано въ мрѣжата по искането на окр. инженеръ, се изостави, понеже общинитѣ се изказаха, какво такава връзка е безцѣлна, а се продължи отъ Козлуджа презъ Акъ коюнъ—Махалъчъ и се свърза шосето Провадия—Куртъ бунаръ.

21) Варна—Галата.

22) Държавното шосе Русларъ—Гюнъ ала-сж—Сюнъ бей—Таптъкъ—Кара Хюсеинъ.

23) Невша—Бейлий—Държавното шосе.

Послѣдното е вписано м. г. по искането на окр инженеръ, обаче Комисията намира, какво, това шосе трѣбва да се зачеркне отъ общинската мрѣжа и да остане да се строи отъ срдѣствата, добивани отъ прихода „Кантарива и Кривина“ въ Невшанската гара.

Така допълнена и витоизмѣнена общинската мрѣжа, пост. комисия намира че е най цѣлесобразна, — а вписването на отдѣлнитѣ малки пѣтни клонове сме на мнѣние да прѣдоставимъ да сторятъ това общинскитѣ съвѣти, понеже стрсено имъ ще трѣбва да стане отъ срдѣствата на заинтересованитѣ общини, а не отъ общия фондъ. Така начертана мрѣжата, ще служи за главни артерии, върху която, въ по-далечно бъдаще, може да се впишатъ други второстепенни пѣтища, които нуждата би наложила.

Положени на гласуване отдѣлнитѣ пѣтища, изброени въ горния докладъ, приеха се отъ съвѣта, както слѣдва единъ по единъ:

№ 1 до 5 включ. — безъ измѣнение; къмъ № 6 се прибави и Папантъ и пѣтя доби слѣдното направление: Баиръ баши—Гюнъ Догду—Николаевка—Папантъ, Караачъ—Капуджи махле—Владимирово—Екисче—Омуръ Факж и държавното шосе; № № 7 до 10 включит. се приеха безъ измѣнения; № 11 по искане на г. инженера, се отклони така: Добричъ—Матлъмово—Армутлий—Хасъ—кьоселеръ—Бара Къшла; № № 12 до 19 включително се приеха както си сж; № 20, прѣдложение на инженера, се разпадна на двѣ: 1) Гюнъ догду—Козлуджа и 2) гара Вълчи долъ—Акъ коюнъ—Махалъчъ—Юнузъ бунаръ—Бунарлий; № № 21 и 23 се приеха безъ измѣнения, а № 22 си остава до Таптъкъ, безъ Кара хюсеинъ.

И така, гласувано съвѣта рѣши: приема долуизложената мрѣжа на общинскитѣ пѣтища въ Варнен. окръгъ, моли м-вото да бѣде утвърдена и часъ по-скоро да се прѣмахнатъ недоразумѣнията съ държавата относно харченето обдинския фондъ, и да се почне по-интензивно строежа на пѣтищата, а именно:

1) Гурково—Черно око, 2) Вичево—Срѣдница, 3) Каварна—Шабла, 4) Евксиноградъ—монастиря „св. Константинъ“—Санаториума, 5) Варна—Голѣма Франга—Влахларъ—Мустафа бейлеръ—Чукурово—Чаталаръ, 6) Байръ баши—Гювъ догду—Николаевка—Пашантъ—Караачъ—Капуджи махле—Владимирово—Екисче—Омуръ факъ, свачено съ държавното шосе Провадия—Куртъ бунаръ, 7) Синдѣлъ—Чалъ махле—Горни чифликъ—Кованлъкъ—Долни-чифликъ—Ст. Орѣхово—Ново орѣхово—Фьндѣклий, 8) Чалъ махле—Кюпрюкьой—Савлъкчий—Коте до държав. шосе Провадия—Айтосъ, 9) Юузь бунаръ—Аптаразакъ—Кара къосе—Градинарово—Асьлъ бейлий—Фете кьой до дър. шосе, 10) Делисуфъ куюсу—Караалий—Пчеларово—Каралезъ до държавното шосе, 11) Добричъ—Матлжово—Армутлий—Хасъ къоселеръ—Кара къшла, 12) Бей бунаръ—Кара пелитъ, 13) Шабла—Саръ муса, 14) Чаирлъ гьоль—Малджиларъ, 15) Саръ гьоль—Суджасъ кьой—Кочакъ—Ботезо—Семетъ, 16) Огъ 15-й км. на държавното шосе Варна—Бургазъ до Хаджи синанларъ—Солуджалъ—Авренъ—Синдѣлъ, 17) Баракларъ—Мурсалъ кьой—Суягчукъ, Шарвий—Усулъ кьой—Соуджакъ, 19) Вила—Куру кьой—Арнаутларъ, 20) Гювъ догду—Козлуджа, 21) гара Вълчи долъ—Акъ коюнъ—Махалжъ—Юузь бунаръ—Бунарлий, 22) Варна—Галата, 23) Държавното шосе—Русларъ—Гювъ Аласъ—Сювъ бей—Талтъкъ и 34) Невша—Бейлий—държавното шосе.

ва да се дадатъ пѣтища. Искането на шосето Франга—Влахларъ, което да бѣде първо.

Карамихаиловъ е противъ шосето Франга—Влахларъ, защото то не съединявало важни центрове, а малки села. Шосега сж артериални, чрѣзъ които трѣбва селата да дишатъ. Искането на шосето Хаджи-синанларъ—Солуджалъ—Авренъ—Синдѣлъ.

Окр. Инжен. *Атанасовъ*, — миналогод. рѣшение на съвѣта е прѣдпоставило закона за пѣтищата, така че то не може да бѣде задължително за пѣтищата комисия. Окрѣдителитѣ сега пѣтищата не ще се построятъ още идната година, — това ще стане въ продължение на 5—6 години. Пѣтищата комисия прѣдлага своето мнѣние на съвѣта, изтъква съображенията си, обаче той е властенъ да опрѣдѣли за строежъ ония пѣтища, които намираща за най-важни.

Окр. Инжен. *Атанасовъ* изтъква съображенията за вписването на Балчикъ—Кулака като първо шосе, добавя, че Балчикската община е внесла за направата му 30,000 лв. помощ и моли съвѣта да приеме това шосе за първо.

Раф. Николовъ допълни, че това шосе минало е било вписано въ мрѣжата, обяснява голѣмата му важностъ и моли да се приеме за първо. Обяснява, че огъ бързине, вчера сж е прѣпуснало да се впише и това шосе въ мрѣжата.

Кр. Мирски чеге миналогод. условно рѣшение на съвѣта, казано, Балчикската община ще внесе за направата му 30,000 лв.

Д. Шиковъ отрича, че това шосе е прѣпуснало отъ бързина, — то не е вписано вчера въ мрѣжата, защото не е намѣрено за толкова важно. Нѣмаю доказателства, че това шосе е необходимо и затова то не можю да прѣрежда поважнитѣ пѣтища. Моли да не се опрѣдѣля тоя пѣтъ.

Окр. инженеръ заявява, че тоя пѣтъ е проученъ, — билъ дълъгъ 5 км. и ще струва около 90,000 лв. Говори обширно че по Байръ-баши пълна кола не могла да се изкачи, нито да слѣзе отъ голѣмата стръмнина. Искането на шосето.

Ст. Спиоровъ, — тоя пѣтъ има своето значение, но по-виженъ отъ него е Гурково—Черно око—Чиф. куюсу, което е изучено. Населението въ тоя край е земеделско, нуждае се отъ шосе за прѣвозъ на хранитѣ си. Искането на шосето отъ него шосе да бѣде първо въ Балчикската околия.

Муст. х. Аптиева съобщава, че въ турско време, баща му х. Ауги Мустафовъ е похарчилъ за направа шосето Балчик—Кулака 800 т. лири. Тамъ имаю хубава и изобилна вода за водопой, но нѣмаю пѣтъ да се отиде до нея. Тази год. имаю 2800 кола въ Балчикъ, които не сж могли да поятъ на време добитъка си по липса на пѣтища. Искането на шосето Балчик—Кулака.

П. Костовъ добавя, че Балчикската община е изпълнила задължението си, — 30 т. хил. лв. сж внесени вече въ фонда, — иска да се опрѣдѣли това шосе за първо.

Ст. Спиоровъ оборва твърденията на Муст. х. Аптиева. Обяснява, че имаю вода на 1 км. далечъ отъ Балчикъ, която служела за водопой, когато извора, за койго говори Аптиева, е билъ датежъ 5 км. Справедливо ще е да се впише шосето Гурково—Черно око; защото тамъ населението е по-гъсто и производството на храни е много по-голѣмо.

Ст. Спиоровъ пита Раф. Николовъ, — ще прѣпочитатъ ли хората да третиятъ добитъка си прѣзъ шосето Балчик—Кулака, когато

шосето Байръ баши—Балчикъ е по-право за идящитѣ отъ изтокъ и северъ.

Раф. Николовъ, — за добротата на добитъка си, всѣки ще заобиколи и ще отиде по нѣвогто трасе, — иска да се впише шосе Балчик—Кулака първо.

Кр. Мирски, — благодатта на фянца трѣбва да се разива справедливо на всички околия. Съвѣта, че Гурково—Черно око—Чиф. куюсу е по-важно шосе и трѣбва да бѣде първо въ Балчикската околия.

Д. Шиковъ подържа мнѣнието на г. Мирски.

Ст. Спиоровъ добавя, че минало год. имаю комисия, която събирала подписи за направата на шосето Гурково—Черно око. Моли да бѣде вписано поне за второго отъ Балчикската околия, защото било много важно.

Слѣдъ станалигѣ дебати по приемане пѣтищата, койго да се строятъ прѣзъ идната 1912 и слѣднитѣ слѣдъ нѣя год., съвѣта рѣши:

Съгласно чл. 6 отъ закона за държавн. и общински пѣтища, опрѣдѣля слѣднитѣ пѣтища за най-важни:

а) *Балчикската околия*: 1. Шосето Балчик—Кулака, съ условие, Балчикската община да внесе прѣдварително 30 т. хил. лв. 2. Гурково—Черно око—Чифуъ куюсу. 3. Каварна—Шабла—Дур. Кулакъ. б) *Варненската околия*:

1. Байръ баши—Гювъ догду—Николаевка—Кара агаъ—Капуджи махле—Видичерво—Екисче—Омуръ факъ—държав. шосе. 2. Варна—Гол. франга—Мика франга—Влахларъ—Мустафа бейлеръ—Чукурово—Чаталаръ. 3. Синдѣлъ—Чалъ махле—Горни чифликъ—Кованлъкъ—Долни чифликъ—Старо орѣхово—Ново орѣхово—Фьндѣклий. в) *Добричката околия*: 1. Добричъ—Матлжово—Армутлий—Кара къшла. 2. Богдалий—Караалий—Пчеларево—Каралезъ—държ. шосе. г) *Куртъ Бунарската околия*: Кара пелитъ—Бей бунаръ и д) *Провадийската околия*: — Юузь бунаръ—Аптаразакъ—Кара къосе—Градинарово—Асьлъ бейлий—Фете кьой—държ. шосе.

Слѣдъ гласуването по огдѣлно на изброенитѣ шосета, окр. съвѣтникъ *Др. Карамихаиловъ* заяви, че си подава оставката отъ съвѣтничеството и напуста заседание, защото не се прие неговото прѣдложение.

Даде се 5 мин. отиди. — Слѣдъ отиди.

Окр. инженеръ обясни, че, съгласно чл. 7 отъ закона, прѣдседателъ да се разпрѣдѣлягъ кредититѣ за направа на пѣтищата. Изтъква ползата отъ направата на по-дълги линии, поне отъ пунктъ до пунктъ и моли съвѣта да не раздробява кредититѣ. Искането да се има прѣдвидъ, при разпрѣдѣляне кредититѣ, мнѣнитѣ условия, цѣната на нацнигѣ, колго въ К. бунарско сж по-евгини, въ Балчикско по-скъпи и пр. Добавя, че общия кредитъ възлиза на около 320,000 лв., отъ койго една частъ се упогрѣбва за персоналъ и изучавания.

Кр. Мирски чеге чл. 7 отъ закона, пояснява го и моли докладчикъ на пѣтищата комисия да докладва мнѣнието и по разпрѣдѣляне кредититѣ; сжщия прочеге слѣдната резолюция, койго се прие отъ съвѣта, а именно:

„Да се оглиотографира въ нѣколко стогащи екземпляра картата на Варнен. окръжие, съ обозначение приега отъ окр. съвѣтъ, въ заседание му на 12 т. м., мрѣжа и съ означение въ картата дневното километрично разстояние между едни населени пунктове и други. Тая карта да се продава по една най-умѣрена цѣна, като прѣдварително се дадатъ безплатно по единъ екземпляръ на членовегѣ на окр. съвѣтъ, на Епархийския съвѣтъ, на окр. сжтъ, мировитѣ сждилища, читалищата и на другитѣ държавни учрѣждения въ окръга“.

Рѣшение № 63.

Докладч. на пѣти. комисия *Георги х. Колевъ* докладва по огдѣлно за всѣка околия, опрѣдѣленитѣ отъ комисията пѣтища, които ще има да се строятъ въ най-близко време *Балчикската околия*, — 1. Балчик—Кулака. 2. — Каварна—Шабла—Дуранъкулакъ. *Варненската околия*, — 1. Фьндѣклий—Орѣхово—Долни Чифликъ—Чалъ махле. 2. Франга—Влахларъ. 3. Държавното шосе—Хаджи-синанларъ—Синдѣлъ. *Добричката околия*, — 1. Добричъ—Матлжово—Армутлий—Кара къшла. 2. Каралезъ—Пчеларево—Караалий—Богдалий. *Куртъ-Бунарската околия*, — 1. Кара-пелитъ—Бей Бунаръ. *Провадийската околия*, — 1. Провадия—Фете кьой—Асьлъ-бейлий—Градинарово—Юузь бунаръ долний.

Окр. инженеръ *Атанасовъ* дава обяснения и изтъква съображенията, отъ които комисията се ръководила при опрѣдѣляне артериитѣ. *Д. Шиковъ* оспорва прѣдложеното отъ комисията шосе Фьндѣклий—Орѣхово, което не било толкова важно; изоставенъ билъ важния пѣтъ Байръ баши—Гювъ догду—Николаевка—Кара агаъ—Капуджи махле—Владимирово—Екисче—Омуръ факъ—държавното шосе, койго съединява центра на 5 общини. Чете м. г. рѣшение по класификацията на пѣтищата и моли съвѣта да бѣде послѣдователенъ при т. г. опрѣдѣляне пѣтищата.

Кр. Мирски чете рѣшение 78 отъ 1910 г. и дава обширни обяснения по въпроса. Намира, че паритѣ които се събиратъ отъ всѣки околии, слѣдов., и на всички околии трѣб-

Докладава се разпрѣдѣлнесто на кредити-
тъ, както слѣдва:

- а) Бал. околия. — Балчикъ—Кулака 40.000 лв.
Каварна—Шабла 10.000 лв.
50.000 лв.
б) Добришка околия. — Каралезъ—Пче
лярево 60.000 лв. в) Куртз-бунарска околия.
— Кара пелитъ—Бей буваръ 50 000 лв. г)
Провадийска околия. — Фете кьой—Градина
рово 60.000 лв.

Д. Шиковъ прѣдлага 40 хил. за послед-
ния път.

Окр. Инженеръ, — въ Провадийската око-
лия не сж прѣдвидени други пѣтища.

Гласувано, прие се кредита за провадий-
ска околия 50 000 лв. д) Варненска околия:
— Баиръ баши — Капуджи махле — Владими-
рово, 60.000 лв.

вѣкои пѣтища въ окръга; да има право на
по-силенъ и неопорѣдственъ контролъ върху об-
щинитѣ; да има по-вече права по отношение
нарѣждане собствения си чиновнически пер-
соналъ и т. п.

Най послѣ. Окр. съвѣтъ въсприе мнѣни-
ето, че той, а въ негово отсъствие — пос-
тояното присѣствие, а не Окр. управителъ,
прѣдставлява населението отъ Окръга, и слѣд-
вателно, когато би трѣбвало да се направи нѣ-
що отъ негого име, съвѣта или постоянното при-
сѣствие трѣбва да го направи, а не окр. упра-
витель. За частие, тогавашния окр. управителъ,
самъ сподѣляше тоя възгледъ и той днесъ е вече
на практика приложенъ. При единъ случай трѣб-
ваше да се поздравя Царя отъ името на на-
селението въ окръга — това направи прѣд-
сѣдателя на постоянното присѣствие, а не
окр. управителъ, тъй вато последния е прѣд-
ставителъ на централната власт, а не на на-
селението отъ окръга. Важенъ е принципътъ,
а не случаятъ къмъ който е паднало да се
приложи.

За да завършимъ изложението по тоя въ-
просъ, ще споменемъ още за нѣколко рѣше-
ния на окръжния съвѣтъ и постоянното при-
сѣствие. Установената практика въ Министер-
ствата да не зачитатъ и обичновено да видо-
измѣняватъ или отминаятъ рѣшенията бѣ
отшла до тамъ, щото гласуванитѣ отъ съ-
вѣта окръжни бюджети се връщаха не
„утвърдени“, а съвършено прѣобразуваши.
Окр. съвѣтъ се опълчи противъ тая прак-
тика и съ нѣколко рѣшения, твърдѣ кате-
горични, сполучи да я смѣтчи до значителна
степенъ. Благодарение на това, може вече да
се твърди, че окръжния бюджетъ е гласуванъ
отъ окръжния съвѣтъ, което е правилното отъ
гледна точка на закона за Окр. съвѣти (чл.
44) Сѣщата борба Окр. съвѣтъ, пакъ така
упорито, води съ разни началници при минис-
терствата, за утвърждаване на рѣшенията
за закриване вѣкои сервиси при окръжното
стопанство. Съвѣта нѣколко пѣти подлага на
критика неутвържденията на по горната властъ
и най послѣ до известна степенъ сполучи. Сж-
щото бѣ и по въпроса за измѣнение на
трасето на единъ междуселски път.

Борбата на Окр. съвѣтъ има значителенъ
успѣхъ, благодарение на тови, че и тогаваш-
нитѣ министри сами искаха запазването и рас-
ширението на неговото самоуправление. Мѣчно
бѣ да се сломи старата традиция, когато трѣб-
ваше да се бори Окр. съвѣтъ съ разни подна-
чалници и разни бюра по земледѣлнесто и ско-
товѣдството.

Постояното пѣтъ присѣствие, желайки
да запази самоуправлението на окръжния съвѣтъ
и респективно своитѣ закони прага по въпросътъ
за назначението на чиновническия си персо-
налъ, има т. г. ожесточена борба съ сегаш-
ния Варн. Окр. Управителъ и съ Министера
на Вѣтрѣшнитѣ Работи. Касаеше се кой да
бѣде назначенъ за провѣрителъ на вакацио
мѣсто въ постоянната комисия: послѣдния
държж постановление за одного, а окр. упра-
витель не бѣ за него съгласенъ, като истѣкна
кандидатурата, на лице нему угодно, но не-
подготвено за работата, и безъ изискувания отъ
закона цензъ. За нещастие на автономията на
окръга, традицията надви: въ министерството
рѣшиха, това което нѣматъ право, и натрапи-
ха на комисията управителския кандидатъ.

Ето какъ Окр. Съвѣтъ и неговото по-
стоянно присѣствие сж работили отъ 1908
г. до сега за закрепване автономията на Окр.
съвѣтъ и за расширение на неговата властъ
Пръвъ настоящия окр. съвѣтъ трѣгна по тоя
пѣтъ, прѣпрѣченъ отъ нѣкои законни нарѣдби

Дѣятелността на Варненский Окръженъ Съвѣтъ прѣзъ 1908—1912 год.

Прѣдъ видъ на обстоятелството, че на 8
януарий т. г. ще се произведатъ изборитѣ за
окръжни съвѣтници, необходимо е прѣдъ из-
бирателитѣ на Варненский Окръгъ слѣното
кратко изложение на дѣйността на Варнен-
ский Окр. Съвѣтъ прѣзъ годинитѣ 1908—
1911 включително.

Всичко изложено по долу може да се види
въ самитѣ протоколи на Окр. Съвѣтъ, както
и въ ежегоднитѣ отчети на Постоянната Ко-
мисиия. Нѣ въ всѣки български гражданинъ
може да стори това, поради обстоятелството,
че протоколитѣ на Окръжния Съвѣтъ не сж
печатани. Това прави още по наложително
настоящето кратко изложение. Избирателитѣ отъ
окръга трѣбва да сж въ пълна свѣтлина от-
носително онова що Окръжния Съвѣтъ прѣзъ
тригодишния си мандатъ е извършилъ. И ако
това не сж могли своевременно точно да про-
слѣдатъ, то трѣбва да имъ се даде възможность
да го видятъ сега, когато мандата на Окр.
Съвѣтъ изгича.

I.

Борба за автономията на Окръжния Съвѣтъ и за расширение правата му до законитѣ прѣдѣли.

„Територията на царството административно се дѣли на окръжия, околии и общини. Особенъ законъ ще се изработи за наредбата на това административно дѣление върху начала за самоуправление на общинитѣ“ (чл. 3 отъ конституцията).

„Всѣки окръгъ има по единъ съвѣтъ, кой то го прѣдставлява и се грижи за интереситѣ му“ (чл. 1 отъ закона на Окръжнитѣ Съвѣти).

Ето законитѣ наредби, на които е основано съществуването на Окръжнитѣ Съвѣти. До очевидность е ясно отъ тия нарѣдби, че Окръжниятъ Съвѣтъ трѣбва да бѣде уреденъ върху началото за самоуправление. Въ закона за Окръжнитѣ Съвѣти законодател се е погрижилъ да прокара това начало, обаче не е успѣлъ да стори това напълно, както изисква чл. 1 отъ конституцията. Има въ закона за Окръжнитѣ Съвѣти постановления, които парализиратъ почти напълно самоуправлението и правятъ отъ Окръжния Съвѣтъ нищо повече отъ едно напълно подчинено на министритѣ и Окр. управители учрѣждение (чл. чл. 15, 25, 33 и др). Практиката пакъ е отишла въ това отношение още по далечъ: Окръжнитѣ управители и министритѣ сж привиквали да третиратъ Окръжнитѣ Съвѣти още по злѣ — тѣ сж ги считали за нищо повече отъ едни свои свѣщателни тѣла, мнѣнието на които, при това, всѣ кога трѣбва да се прѣнебрѣгва. Правило е станало да се неутвърждаватъ рѣшенията на Окръжния Съвѣтъ, ако и напълно законни, само защото Окр. управителъ или нѣкои отъ чиновнитѣ въ м-вата не мислили така, както Окръжнитѣ съвѣтници. И по тоя начинъ, по-

становлението на чл. 1 отъ закона за Окр. Съвѣти: „въ всѣки окръгъ има по единъ съвѣтъ, койго го прѣдставлява и се грижи за интереситѣ му“ е станало една фикция. Още по печалното е, че самитѣ Окр. Съвѣти не само не сж протестирали противъ тоя незаконенъ редъ, ами безропотно сж се подчинявали и даже сж съдѣйствували да се усилят и по тоя начинъ тѣ сами сж работили противъ своето значение. А кой най добръ и най отъ близо осѣтнѣ окр. съвѣтници може да опознае сжщността на това учрѣждение и кой най сполучливо може да се бори за неговото издигане до висотата, на която го издига чл. 1 отъ конституцията? Една отъ причинитѣ на това бездѣйствие на окр. съвѣти е било обстоятелството, че за окр. съвѣтници сж били избрани хора полуграмотни и даже съвсѣмъ неграмотни, съ съвършено слаба подготовка за подобенъ мандатъ.

Избранитѣ прѣзъ 1908 год Окр. съвѣтници въ Варнен. окръгъ бѣха изненадани отъ това положение на Окръжния съвѣтъ и на първо мѣсто си зададоха за цѣль: да се издигне това учрѣждение до законата му спорѣдъ конституцията висота. Въ тоя пѣтъ той имаше често, било направо, било чрѣзъ постоянното присѣствие, да се бори съ прѣдставителитѣ на централната властъ и може да се каже че е постигналъ известенъ резултатъ. Множество рѣшения сж държани отъ Окр. съвѣтъ и постоянно присѣствие, не съгласни съ мнѣнието на органитѣ на централната властъ, и слѣдъ това до край е настоявано да бѣдатъ тѣ утвърдени, което е било сполучано. Прѣзъ 1909 год., слѣдъ усилената борба на Окръж. съвѣтъ и постоянното присѣствие съ разни началници и подначалници въ разнитѣ министерства за утвърждаването на рѣшението на Окр. съвѣтъ № 164 и 105/1908 год., формално бѣ сложенъ въ Окр. съвѣтъ въпросътъ: кои рѣшения на съвѣта Министерството може да не утвърждава. Съ тѣ обстоятелствѣ дебати, съвѣта, изхождайки отъ пълното сознание, че Окр. съвѣтъ е автономно и по сжщности на своята работа независимо отъ административната власт, учрѣждение, рѣши да се иска отъ послѣдната да се остави отъ старата практика за неутвърждаване законни рѣшения на съвѣта и постоянното присѣствие защото противорѣчили на мнѣнието на нѣкои началници или министри и да се въсприе съответни чл. 25 отъ закона за Окр. съвѣти въ смисълъ, щото да се утвърждаватъ всички рѣшения, щомъ не противорѣчатъ на нѣкои закони. Това рѣшение даде своитѣ резултати.

По вататѣкъ, Окр. съвѣтъ, намирайки че по чл. 1. отъ закона той е който има най голѣмо право да се грижи за интереситѣ на Окръга, нѣколко пѣти се е изказалъ въ смисълъ да му се прѣдостави чрѣзъ допълване на закона право да се грижи за пострѣката на

отъ мухлясала традиция. Длъжностъ е на овия Окр. Съвѣтъ да продължи борбата.

II.

Правата и задълженията на Окръжния съвѣтъ и постоянното присѣствие могатъ да се класифициратъ на три групи: 1. разпореждане съ окръжнитѣ сръдства; 2. контролъ върху общинската отчетност и 3. рѣшения по разни закони. Послѣдователно ще изложимъ въ кратки черти дѣятелността на сегашния окр. съвѣтъ отъ 1908 г. до сега и по третѣ тия категории.

Спорѣдъ закона за окр. съвѣти, окр. съвѣтъ съставлява бюджетъ, по който, слѣдъ утвърдението му съ Княжески указъ, се събиратъ всичкитѣ приходи и извършватъ всичкитѣ разходи. Источникитѣ на приходитѣ сж строго опрѣдѣлени въ закона, поради коего малко може да внесе единъ окръженъ съвѣтъ въ приходната частъ на бюджета. Главния приходъ е отъ „окръжнитѣ връхнини“, които се налагатъ върху прѣбитѣ давци. Окр. съвѣтъ опрѣдѣля само размѣрътъ имъ до 10% най-вече (чл. 48). На второ мѣсто идватъ приходитѣ отъ окръжнитѣ имоти. Въ използването на послѣднитѣ окр. съвѣтъ самъ и чрѣзъ постоянното присѣствие може да стори твърдѣ много.

Използуване на Варненски окръгъ има свое окръжнитѣ имоти. стопанство при манастира „св. Константинъ“. Послѣдниятъ, заедно съ около 1385-дек. ниви, 81 дек. лозя и около 300 дек. градини, биде още прѣзъ 1897 год. по сѣдебенъ редъ отнетъ отъ Варнен. гръцка община, която до тогава е експлоатира тая имоти и ги е оспорвала като принадлежащи на нея. Отъ когато това имущество е влѣзло въ владѣние на Окръга, непрѣстано е било прѣдметъ на обсаждане: какво да се прави съ него — да послужи ли то исклучително като приходоносенъ имотъ и за тая цѣль най-рационално да се експлоатира, или же да служи той за други цѣли на окръга — за подобрене земледѣлието и скотовѣдството въ окръга, като за тая цѣль се нагоди то по упътванията на компетентнитѣ земледѣлчески надзиратели и ветеринарни лѣкари. Окръжнитѣ съвѣти сж се лутали ту къмъ едната, ту къмъ другата цѣль и за това до 1908 год. това имущество не е могло да бѣде използвано както трѣбва. Нивитѣ на това стопанство сж слаби и мѣчно могатъ да се използватъ другояче, освѣнъ чрѣзъ даване подъ наемъ. Градинитѣ сж отлични и даватъ голѣмъ наемъ. Лозята сж доста и при добро гледане тоже даватъ добъръ приходъ, нъ да се даватъ подъ наемъ е невъзможно. Стопанството има сгради, твърдѣ годни за лѣтни жилища. При това се намиратъ на морскиятъ брѣгъ. Едва съвѣтътъ отъ 1908 год. насамъ излиза съ опрѣдѣлна политика по отношение на това стопанство и се е мѣчилъ да я реализира, до колкото земледѣлческитѣ инспектори и ветеринарнитѣ лѣкари, чрѣзъ съотвѣтнитѣ бюра въ Министерствата, не сж прѣчили. Окр. съвѣтъ е подържалъ, че окр. стопанство не може да служи за други цѣли: то трѣбва да бѣде експлоатирано най-рационално за добиване повече приходи. Подобренито на земледѣлието и скотовѣдството трѣбва да става по другъ пътъ — чрѣзъ насърчение на частната инициатива. И по тая пътъ окр. съвѣтъ е вървѣлъ до сега. Условиата, обаче сж го заставяли да прави извѣстни компромиси отъ страхъ да се не спъва работата. Освѣнъ това, бюрата въ министерствата сж налагали нѣкои работи, противни на тая принципъ на окр. съвѣтъ — напр. за подържане на свинарница, краварница и т. н. За да може имуществото да се използва най-добъръ, съвѣта рѣши още въ първата си

сесия, да се обърне то на *мѣтенъ курортъ* и въ това направление насочи усиленъ бюджетни сръдства. Взеха се мѣрки за залѣсяване нѣкои мѣстности, изравниха се нѣкои височини и се направиха много алеи около бюфета. Пристѣпни се и къмъ увеличението на сградитѣ. До тогава имаше всичко 48 стаи, а сега има 64. Приходитѣ отъ наемитѣ на тия стаи не сж още задоволителни, но съ течение на врѣмето, тоя хубавъ морски брѣгъ ще почне да привлича лѣтно врѣме повече посѣгатели българи и чужденци и тогава приходитѣ ще надминатъ очакваното. На всѣки случай, окр. съвѣтъ извърши всичко за да добие възможнитѣ приходи. За граднитѣ окр. съвѣтъ направи всичко възможно да се усигури една широка конкуренция при търгътъ за отдаването имъ подъ наемъ и получи въ резултатъ не по 15 лв. на дек., както бѣ до 1908 год., а по 45 лв. Договоръ е сключенъ за три години. Тоя резултатъ се доби, благодарение на особната грижа, положени отъ постоянното присѣствие да осуети обикновенно вършената, при подобни търгове отъ конкурентитѣ, спекулация. Общия приходъ днесъ отъ стопанството е вече нѣколко пъти по-голѣмъ отъ колкото прѣзъ врѣмето на прѣдидущия съставъ на окр. съвѣтъ.

Окръж. сръдства Законътъ за окр. съвѣти трѣбва да се *хр-* опрѣдѣли за какви нужди сръд- *чатъ прѣди всичко* ства на окръга трѣбва да се *за общи на окръга* изразходватъ. При това, той *нужди* остава почти пълна свобода на съвѣта, до колкото въ министерскитѣ княцеларии нѣма да бѣде ограничена при утвърждаването на бюджета, за коя нужда коикъ да похарчи, както и да прѣдвиди кредити за непрѣвидени въ закона нужди. Слѣдвателно, всѣки окр. съвѣтъ може да има своя политика въ разходването на окр. сръдства. За съжаление, малко окр. съвѣти сж имали такава и главната причина на това е била непознаване нуждитѣ на окръга и неполагане трудъ да се издири най-рационалниятъ способъ за задоволяването имъ. Окр. съвѣтници сж гледали на окр. сръдства като на такива за облагодѣтелствуване тогосъ-оногосъ, това или онова село, но не и като на сръдства, прѣдначени, прѣди всичко, за *общитѣ нужди* въ окръга. Настоящия окр. съвѣтъ застава върху послѣдното гледище и него почна да реализира още въ първата си сесия — 1908 год. И за това въ пеговитѣ всички бюджети сръдствата за подпомагане отдѣлни лица и села сж вече далечъ по малки, а тия за задоволяване общитѣ нужди — по-голѣми. Прѣзъ всѣка сесия на съвѣта постѣпватъ множество молби за помощи и грозна караница е била между съвѣтниците кою поведе да задоволягъ. Настоящия съвѣтъ, подобни молби е рѣшилъ да се разгледватъ слѣдъ каю се поставягъ нужнитѣ кредити за общитѣ нужди. Нѣщо повече — въ края на краищата подобни молби сж били оставяни безъ разглеждане по нѣмаване на повече свободни суми. И ако нѣкакви суми е имало, съ тѣхъ сж били задоволявани прѣди всичко молбитѣ на нѣкои дружества, кою сами нѣма отъ какъ да си набавятъ сръдства. Ею нѣкои цифри въ това отношение: По бюджета за 1905 г. „помощи на села и общини“ сж били раздадени 15500 л., а прѣзъ 1911 год. — само 1000 л.; общо помощи прѣзъ 1907 год. раздадени — 65000 л., а прѣзъ 1911 година само 1150 л.

Но за какви общи нужди настояща Окр. Съвѣтъ е харчилъ окр. сръдства?

Подпомагане по- Първата нужда, която *стройката на зда-* отдава трѣбваше да бѣде *ни за основни учи-* задоволена, е построяването *лища въ селата.* на добри, хигиенични сгради за основни училища въ селата. Всеизвѣстно

е въ какво лошо положение се намира първоначалното образование въ селата, прѣди всичко, поради липсата на добри училищни сгради. И невъзможно е да се приложи напълно принципътъ на задължителното първоначално образование до като не се построятъ добри училища. Държавата сама е отдавна достатъчно озадачена съ тоя въпросъ и вече нѣколко пъти прави опити сполучливо да го разрѣши. Обаче той още остава откритъ. На множество дѣца още не може да се усигури основното образование, а и на повечето мѣста гдѣто привидно това е сполучено, поради лошитѣ сгради, множество дѣца изгубватъ здравето си. Окръжнитѣ съвѣти всѣкога сж правили жергви за училища, нъ това е ставало безразборно и въ недостатъченъ размѣръ. Окр. Съвѣти сж давали „помощи“ за училища, а тоя начинъ е най-лошиятъ, тѣй каю биватъ облагодѣтелствувани силнитѣ, а не слабитѣ. Има села, кою могатъ да построятъ сами и двѣ нови училища и при все това сж получавати даромъ редъ години по 3—5000 лева помощи, благодарение на обстоятелството че сж имали „свои“ окр. съвѣтници. Много пъкъ бѣдни села и до сега не сж получили ниго сѣгивка и още не могатъ да си построятъ училища. Сегашния Варнен. Окр. Съвѣтъ по тая въпросъ изослава системата на „помощи“ и възприе идеята да се образува отъ окръжнитѣ сръдства единъ *фондъ за отпущитѣ заеми за построяване училищни здания* и още прѣзъ първата си сесия — 1908 год., я реализира. Днесъ вече фонда функционира съ специаленъ, надлежно утвърденъ, правилникъ, и е далъ чувствителни резултати. По тая начинъ, постепенно, ще могатъ и най-бѣдитѣ села въ Окръга да си построятъ училища. Фонда сериозно се усилива отъ окръжнитѣ сръдства и отъ платягѣ, коюто селата ежегодно внасятъ сръщу направитѣ имъ отъ с. фондъ заеми. Прѣдвидено е въ тая фондъ да се внасятъ на сроченъ съ лихва 4% влогъ спестени училищни отъ общинитѣ капиталы и по тая начинъ фонда скоро ще стане въ състояние да задоволи нуждата, коюто самитѣ села и държавата недостатъчно могатъ да задоволятъ. Сега фонда има отъ окръжни сръдства около 100,000 л., отъ коюто до сега сж раздадени 54,600 лева. Съ раздаденитѣ суми само прѣзъ 1911 год. сж построени 19 училища! А фонда едва започна прѣзъ с. година да функционира.

Какво е значението на това дѣло на Окр. Съвѣтъ, лесно може да се разбере. Единъ отъ училищнитѣ инспектори, коюто подържаше да се образува тая фондъ, бѣ се изразилъ така: „извършеного отъ Окр. Съвѣтъ дѣло е епохално, то ще остане забѣлжително въ историята на окръжнитѣ съвѣти“. Средъ прѣвильника, отъ фонда не може да се даде заемъ, освѣнъ на село коюто само нѣма достатъчно сръдства, нъ и то когато само събере поне половината отъ погрѣбнатата за училището сума. По тая начинъ селата сж поощрени да събератъ отъ себе си сръдства и да ускорятъ построяването на училището. При това окръжнитѣ сръдства, като подпомагатъ най-рационално и най-справедливо нуждающитѣ се, повръщатъ се слѣдъ дълги години обратно, за да послужатъ на ново за сѣщата цѣль.

Близкъ е денътъ, когато ще имаме въ всѣко село добро училище, близкъ е денътъ когато въ селото нѣма да има неграмотни български граждани. Дѣлото е наистина епохално, бѣдащитѣ Окр. Съвѣти остава да го продължатъ.

Подпомагане Било би най-вѣсно да почнемъ *Окръга въ санитар-* тукъ да убѣждаваме българ- *но отношение.* скитѣ граждани въ необходи-

мостъта да се усигури на нашитѣ села истинска медицинска помощъ Държавата сама се грижи за това, но тя сама никога не може да даде на всѣкъждѣ достатъчното. Окр. съветъ и общинитѣ сж които съ своитѣ мѣстни срдѣства ще допълнятъ празднината.

Варн. окръгъ въ санитарно отношение до 1908 год. се намираще въ твърдѣ лошо състояние. Нѣколкото лѣкари, които Държавата и Окръга издържаха, не можеха при най голѣмото си желание да помогнатъ на населението. При това, повечето лѣкарски участъци стояха вакантни, поради това че лѣкари не искаха да отидатъ въ селата.

Сегашния окр. съветъ още прѣзъ първата си сесия — 1908 год. — се зае сериозно съ тоя въпросъ и още тогава той рѣши, че санитарното дѣло ще напредне, само 1. ако се увеличи санитарния персоналъ; 2. ако се увеличи заплатата му и 3. ако се построятъ амбулатории въ селата, при които да има и жилища за лѣкаритѣ. И въ това направление насочи окръжнитѣ срдѣства: увеличи санитарния персоналъ и заплатитѣ му и гласува сумитѣ, потребни за постройката на три амбулатории — въ с. Армутлий (Добричско), Новосело (Провадийско) и Козлуджа (Варненско). Днесъ вече въ тия села се издигатъ красиви, удобни и достатъчно обширни здания за амбулатории и сами свидетелствуватъ за дѣйността на сегашния Варн. окр. съветъ. Въ помещението има мѣсто за нѣколко болнични легла, за аптека, за прѣглеждане болни и за жилище на лѣкаря. Всѣка амбулатория има повече отъ десетъ стаи. Окръга похарчи за тритѣ амбулатории около 100,000 л. Въ бюджета за 1912 год. сж прѣвидени кредити за мобилирането на тия амбулатории и за постройка на още двѣ такива — една въ с. Арнаутларъ (Варненско) и друга въ с. Спасово (Балчикско). Сжщо прѣвиде и „фондове“ за постройка на още други двѣ — една въ Каварна и втора въ Провадийска околия.

Очевидно е, че съ такъвъ смелъ замахъ санитарното дѣло ще тргне напредъ. Съ годишно прѣдвиждани по 15—20000 л. То нѣма никога да мръдне. При това, срдѣствата на окръга не сж се увеличили отъ 1908 год. много и ако Окръга започна коренно подобрене на учебното и санитарното дѣло, това сполучи да стори съ икономии отъ непотрѣбното и съ поставяне въ обращение излишъцитѣ, които прѣдидущитѣ съвети сж държали въ банката съ 1% лихва. Окр. съветъ не трѣбва да се стрѣми да държи пари, а да употребява послѣднитѣ за нуждитѣ на окръга.

Къмъ санитарния персоналъ още прѣзъ 1908 год. се прибавиха четири акушерки. Подобни за пръвъ пътъ бидоха назначени въ окръга.

По водоснабдяването на окръга. Безцѣлно е да се говори за значението на водата въ живота на човѣка. Нѣма и не може да има животъ безъ вода. Тя е единъ отъ най сщественитѣ фактори за земледѣлнето и скотовѣдството. Тя е необходима за индустрията, хигиената, чистота, за запазване жилищата отъ пожаръ и т. н. Ето защо днесъ на всѣкъждѣ въпросътъ за водоснабдяването е на дневенъ редъ.

Варн. окръгъ отъ къмъ воднитѣ си источники може да се раздѣли на двѣ части: южната частъ е по богата съ вода, а сѣверната и сѣверо-источната — Добруджата и Делиормана — е по безводна. Населението въ окръга употребява повече чешмяна и кладенчова, а сѣвѣмъ наредъ — изворна вода. На нѣкои пъкъ мѣста — рѣчна вода. На нѣкои мѣста, лишени отъ чешми и кладенци, население

нието си достави вода отъ далечъ съ каци. Другадѣ пъкъ то е принудено да употребява вода отъ застоели гюлджуци. Направата и поправката на всички чешми и кладенци се извършва отъ тѣ нарѣченитѣ „чешмеджии“ и „буварджии“. Всички почти чешми сж правени съ обыкновенни, прѣстени трѣби, които съ течение на врѣмето се лесно поврѣждатъ и за това водата често се замръсва и разнася разни болести. Довказано е, че водата е благоприятна срдѣда, въ която живѣе заразата на тѣ нарѣченитѣ хидрични болести, каквито сж Тифусътъ, Дизинтерията, холерата и др.

Варн. окр. съветъ още отъ 1890 год. е почналъ да се интересува отъ въпросътъ за водоснабдяването, но не за цѣлия окръгъ, а само за Добруджата. Забѣлжително е, обаче до колко безплодно всички състави на Варн. окр. съветъ сж си губили врѣмето съ него. Отъ 1890 година все сж спорили, маса рѣшения държали по какъвъ механически начинъ да се достави вода. Постановени сж били много рѣшения за правене на опити, обаче нито единъ опитъ не е билъ направенъ, защото сж били потребни 5-20000 л. пари, каквито съветитѣ не сж искали да жертвуватъ. По тази причина е било отхвърлено прѣзъ 1891 год. прѣдложението на Брукселското международно дружество. До 1896 год. въпросътъ билъ въ таково положение изоставенъ. Прѣзъ 1897 година наново билъ повдигнатъ въ окр. съветъ, а едва прѣзъ 1900 год. било рѣшено да се образува при постоянната комисия фондъ за водоснабдяването на Добруджата и тогава за пръвъ пътъ билъ гласуванъ за тая цѣль единъ кредитъ отъ 10000 лева. Редъ години слѣдъ това сж били гласувани за усиляне на този фондъ ежегодно дребни суми, до като послѣдния въ 1904 год. порасналъ до 44000 л. Слѣдъ това, до 1909 год. вече нищо не е било отпущано и въпросътъ за водоснабдението пакъ е билъ почти изоставенъ. Прѣзъ 1903 година нѣкой си Жакъ Мави, прѣдставителъ на една Английска фабрика за Артезиански кладенци, прѣдложилъ на Варн. окр. съветъ да направи опитъ, обаче прѣдложението не е било прието, поради припятствия въ Министертството. Прѣзъ 1906 год. Министерството на Търговията и Землѣдѣлнето делегирало френския геологъ Делоне да изучи въпросътъ: има ли артериянски течения въ Добруджата. Неговото заключение е въ смисълъ, че подобно нѣма, слѣдователно водоснабдението въ тоя край трѣбва да се извърши по другъ нѣкой способъ.

Между това, прѣзъ врѣмето, така безплодно прѣкарано отъ окр. съветъ, въпросътъ по кой начинъ да стане водоснабдението на Добруджата е билъ практически разрѣшенъ: самитѣ Добруджанци сж го разрѣшили твърдѣ сполучливо, като си изкопали кладенци и за ваденето на водата инсталирали маторни помпи. Прочее, не сж били потребни нито опититѣ, нито дългото мадруване на окр. съветници, а е било потребно да се намѣратъ срдѣства и да се пристѣпи къмъ самото водоснабдене.

Прѣзъ 1908 год., настоящия окр. съветъ въ таково замръзнало положение свари тоя въпросъ. Но прѣдъ видъ на това, че той си постави още тогава за принципъ да се залови за задоволяването на общитѣ нужди въ окръга и то ония отъ тѣхъ, които сж най-важни и които селата сами, безъ инициативата и срдѣствата на окръжния съветъ, не би могли да задоволятъ, постави на дневенъ редъ въ сесията за прѣзъ 1909 год. въпросътъ за водоснабдяването. Слѣдъ обстояния докладъ на постоянната комисия, съвета рѣши:

Фонда за водоснабдяването на Добруджата се видоизмѣнява въ „фондъ за водоснабдява-

нето на всички безводни села въ Окръга“; сумитѣ отъ тоя фондъ, усилвани ежегодно, да се раздаватъ взаимнообразно на селата по специаленъ правилникъ, изработенъ отъ постоянната комисия. Въложи се на послѣдната да изработи до идущата сесия такъвъ и да изучи въпросътъ за начина по който фонда може да се засили. Прѣзъ 1910 год. Окр. съветъ постави въпросътъ още по широко: не може ли да се намѣри источникъ на достатъчно парични срдѣства, за да може водоснабдяването да се извърши по-бърже. Съвета въспрне мнѣнието, изказано отъ специална за тая цѣль комисия отъ банкери, техници и прѣдставители на окръга, да се сключи единъ заемъ отъ около 2 милиона лева отъ Българската Народна или Землед. банка. И желаяйки не-прѣменно да се пристѣпи тутакси къмъ реализирането на водоснабдителното дѣло, рѣши щото още отъ началото на 1911 год. да се назначи при постоянната комисия за смѣтка на окръга нужния технически персоналъ, който до сесията прѣзъ с. год. да изучи и приготви плановѣтѣ на по нѣколко безводни села отъ всѣва околия, за да може прѣзъ наст. 1912 год. да почне снабдяването имъ съ хубави, модерни водопроводи, съ хубава, чиста, здрава вода. За тоя персоналъ бѣ гласуванъ съответния кредитъ, той биде назначенъ и извърши възложената му задача. За нещастие обаче, ако и да има окръга достатъчно гаранции, банцитѣ не се съгласиха да отпуснатъ заемъ и поради това въ послѣдната си сесия съвета наново обещи въпросътъ за источницитѣ на потребнитѣ срдѣства. Подчеркна се, че идеята за широката постановка на водоснабдителното дѣло и разрѣшаването му по-скоро не може да се изостави и слѣдъ като констатира че заемъ не е отпуснатъ, рѣши да продължи дѣлото съ собствени срдѣства на окръга. За тая цѣль той усили още тази година фондътъ съ 40,000 л. Видоизмѣни и съставѣтѣ на техническия персоналъ. Остава щото прѣзъ наст. год. — 1912, да почнатъ пуждающитѣ се безводни населени мѣста да се ползватъ отъ услугитѣ на послѣдния и отъ сумитѣ на фонда.

Така настоящия Окр. съветъ постави основата на това хубаво дѣло. Бѣдащитѣ Окр. съвети ще трѣбва да продължатъ тоза дѣло, като усилятъ ежегодно фонда съ голѣми суми, които ще взематъ било отъ окръжнитѣ срдѣства, било отъ заемъ, било отъ нѣкой другъ источникъ. Може да го постави и на кооперативни начала, както други Окр. съвети въ България сж направили.

Заслугата на дѣлния Окр. съветъ, на който мандатътъ вече изгича, е слѣдната: 1. Той измѣсти въпросътъ отъ чисто любигелско му становище и го сложи за дѣйствително разрѣшение, 2. разрѣши го практически споредъ располагаемитѣ парични срдѣства и 3. отъ думи и спорове пристѣпи къмъ реализирането на водоснабдяването на дѣло.

Ето защо, той и по водоснабдяването изостави традиционата, пълна съ несправедливости и почти непотлзна, система за раздаване помощи за чешми и кладенци.

Варненски Окръгъ е прѣимущественно земледѣлчески край. Скотовѣдството, повече като странченъ на земледѣлнето поминакъ, тоже е застапено силно. Който иска да подпомогне Окръга въ икономическо отношение, той трѣбва прѣди всичко да погледне на тия два поминѣка. Окр. съвети въ цѣла България, включително и Варненския, още отъ основаването си сж започнали да ги подпомагатъ. Трѣбва обаче да се забѣлжи, че и тукъ не се е работило по една опрѣдѣлена система, а всѣкога различно. Материята из-

Подпомагане водоснабдяването на скотовѣдството и земледѣлнето въ окръга.

глежда твърдѣ проста и отъ естество да я разбере всѣки Окр. сѣвѣтникъ, даже и всѣки селянинъ. Въ сѣщностъ обаче не е така, щомъ е дума за издържане най модернитѣ способности за подобренieto на земледѣлието и скотовъдството. Необходими сѣ научни и технически познания, които обладаватъ у насъ специалнитѣ земледѣлчески инспектори и ветеринарни лѣкари. По закона за Окр. сѣвѣти, послѣднитѣ въ своята дѣятелностъ за подпомагане земледѣлието и скотовъдството сѣ въ голѣма зависимостъ отъ казанитѣ инспектори и лѣкари и тя фактически отива до тамъ щого Окр. сѣвѣти само опрѣдѣлятъ размѣрътъ на кредититѣ, които ще отпустнатъ отъ Окръжнитѣ срдѣства. По нататкъ, разходването на тия кредити е напълно въ рѣцѣтъ на мвата, скотовъднитѣ и земледѣлчески Окр. сѣвѣти и околийскитѣ землед. инспектори и ветеринарни лѣкари. Желателно би било въ това отношение една реформа въ смисълъ, щото Окръжнитѣ сѣвѣти да иматъ повече властъ колкото се отнася до опрѣдѣляне нуждитѣ на земледѣлието и скотовъдството и за изразходване на гласуванитѣ въ Окр. бюджетъ за тия нужди срдѣства. Една малка пове децентрализация въ това отношение е необходима. И за извоюването ѝ сегашния Окр. сѣвѣтъ не прѣстанно е ратувалъ.

За скотовъдството окр. сѣвѣтъ е правилъ прѣмногo жертви и това нагледно става отъ слѣднитѣ цифри.

I. За подобрене на ветеринарната служба въ окръга прѣзъ 1907 година е било гласувано отъ прѣдшния съставъ на окр. сѣвѣтъ около 16000 лв. а за 1912 год. настоящия е гласува около 30000 лв.! Това увеличение на кредититѣ даде възможностъ да се увеличи числото на фелшеритѣ още съ двама и да се подобри службата въ лазаретитѣ, гдѣто се лѣкуватъ болни добитъци.

II. За поддръжане скотовъдството въ окръга.

А за уреждане и поддръжане на съвокупителнитѣ станции въ окръга, прѣзъ 1907 год. е имало предвидени отъ прѣдшния окр. сѣвѣтъ 8000 л., а сегашния е почналъ отъ 1908 г. съ 9000 и за тази год. е прѣдвидѣлъ 13000 л. Съвокупителнитѣ станции и количеството на жребцитѣ е увеличено до размѣри, достатъчни да задоволи нуждата въ окръга.

B. Кредититѣ за прѣглеждане и скопяване пегоднитѣ расплодници въ окръга, за купуване добробачествени бичета за раздаване на общинитѣ въ окръга тоже сѣ съотвѣтно увеличени. Прѣдвидено е т. г. и една сума за прѣмки на стопанитѣ на удобрени мѣстни расплодници.

Като се въпраги обща сѣтка, ще се види че прѣдшния окр. сѣвѣтъ прѣзъ 1907 год. е прѣдвидѣлъ всичко 31000 лева, а сегашния за т. г. 52000 л. Освѣнъ това, прѣдвидени сѣ 30000 л. за да се построи лагерьно помѣщение въ гр. Добричъ. Лѣкуването на болнитѣ добитъци трѣбва да се постави на по солидна основа и за това е необходимо да се построятъ поне въ околийскитѣ центрове по едно лагерьно помѣщение, добрѣ пригодено за цѣльта. Вобщее, сегашния окр. сѣвѣтъ е гледвалъ всѣка работа да бѣде вършена по начинъ тактъ, щото да даде плодотворни резултати, каквито могатъ да се очакватъ само ако се прѣдизждатъ силни парични срдѣства и ако се нагаждатъ условията за уснѣхитѣ на работата.

Въ такава почти съотношение се памира дѣйността на прѣдшния и настоящия окр. сѣвѣти колкото се отнася и до подобренieto на земледѣлието. По бюджета за 1907 год. е имало прѣдвиденъ за тая цѣль кредитъ—4200 л., а за т. год. сегашния окр. сѣвѣтъ прѣд-

видѣ — 15,200 л.! Освѣнъ това, отъ 1908 год. е започнато сериозно засилване на „фонда за борба съ филоксерната зараза“, като ежегодно сѣ прѣдизждани въ бюджетитѣ не по 3—400 л., а по 2—3000 л. Освѣнъ това, сѣвѣта рѣши да се почне използването вече на тоя фондъ, като се основе при окръжното стопанство американски лозовъ разсадникъ, за който цѣль гласува кредитъ около 10,000 л. и отпусна потребното количество земя. Това бѣ необходимо, за да се дойде на помощ на лозарството, което все повече запада отъ филоксерната зараза.

Така сегашния окр. сѣвѣтъ на широко е отпуцалъ потребнитѣ за подобрене на скотовъдството и земледѣлието кредити. Освѣнъ това, както по-горѣ се каза, той се помъчи да вложи и нѣщо свое въ самитѣ начини за подобрене.

Подпомагане промишлеността и занаятиитѣ. И въ това отношение сегашния окр. сѣвѣтъ е правилъ възможното. Отъ 1908 год. непрѣкъснато сѣ прѣдизждани значително голѣми кредити за практически курсове, за търговското училище въ гр. Варна, за изплащане таксата по 200 лева, на 4 ученици въ това училище отъ окръга, за постройката на търговското училище и др. Прѣдшнитѣ окр. сѣвѣти въ това отношение сѣ били голѣми сжперници, като види се сѣ считали че тия поминъци нѣматъ право на сжществуване и подпомагане. Настоящия окр. сѣвѣтъ погледна по-иначе: за него брзката и близкото съотношение между земледѣлието и занаятитѣ и промишлеността бѣ несъмнѣна. Ние нѣмаме добри търговци, добри занаятчи и всичко това еднакво злѣ се отразява и върху живота и стопанството на земледѣлца. Повдигането на окръга ще се постигне чрѣзъ хармоничното повдигане на всичкитѣ годни за сжществуване поминъци и учрѣждения. Дебатитѣ въ окр. сѣвѣтъ по тоя въпросъ ще остнатъ примѣрни и за бъдащитѣ сѣвѣти.

III

Спорѣдъ законитѣ за с. общини, за окр. сѣвѣти и за В. См. Палата, контролтѣ върху с. общ. отчетностъ се възлага върху постоянното присѣствие на окр. сѣвѣти. Тоя контролтѣ се упражнява по три начина: 1. Чрѣзъ прѣглеждане и утвърждаване бюджетитѣ на с. общини; 2. Чрѣзъ прѣглеждане годишнитѣ отчети на сжщитѣ и 3. Чрѣзъ ревизии, правени отъ специалнитѣ Провѣрителничовници на окръга.

По бюджетитѣ на с. общини постоянната комисия изказва мнѣние, окр. управител ги утвърждава. Нѣ понеже послѣдниятъ нѣма съотвѣтенъ персоналъ за щателното имъ разглеждане, то обикновенно той изпълнява само една формалностъ да одобри бюджета както е поправенъ отъ постоянната комисия, която разполага съ подготвенъ персоналъ. Така че, прѣглеждането на бюджетитѣ е твърдѣ важна работа на пост. комисия. Селскитѣ общини сѣ твърдѣ слаби финансово, не умѣятъ и да си съставятъ добъръ и напълно законенъ и уравновѣсенъ бюджетъ.

Колкото обаче важна е тая работа на пост. комисия, толкова тя небрѣжно е била до 1908 год. изпълнявана. Освѣнъ това, въсприета е била практиката, която въ министерствата сжществува по отношение на окръжнитѣ бюджети — не да се прѣглежда и поправятъ бюджетитѣ, а да се тѣ по усмотрение на комисията безобразно прѣобразяватъ. Сегашния окр. сѣвѣтъ, I. почна да разглежда бюджетитѣ съ пълна сериозностъ и 2. прилагаше възгледѣтъ, изложенъ вече по-горѣ, да се зачитя самоуправлението на с. общ. сѣвѣти и

да се утвърждава всичко що е законно, ако и да не е то съгласно съ мнѣнието на пост. комисия. По време на утвърждаването на бюджетитѣ, било е цѣла навалица въ пост. комисия отъ кметове и общ. служащи, за да имъ се поставятъ по голѣми заплати въ бюджетитѣ, по-голѣми отъ ония гласувани отъ общ. сѣвѣтъ. Постояното присѣствие на сегашния окр. сѣвѣтъ, като се отгаза произволно да шаря бюджети, отстрани и казаното зло.

Спорѣдъ чл. 68 отъ закона за с. общини, извънредната върхнина, налагана върху общинаритѣ: 1) трѣбва да се употребява само за извънредни нужди и 2) тя не може да надмине опрѣдѣления отъ окр. сѣвѣтъ максимумъ. Съ тия върхнини, обаче, въпрѣки категоричнитѣ постановления на закона, сѣ били вършени най-голѣми неправди. Обикновена работа е било щото и двѣтѣ горни постановления да се нарушаватъ не само отъ общ. сѣвѣти, ами и отъ контролното учрѣждение — пост. комисия и по тоя начинъ върху населението се е налагалъ незаконенъ данъкъ. И въ това отношение, постоянното присѣствие на сегашния окр. сѣвѣтъ отъ 1908 год. и до сега се държи строго за закона и недопуска освѣнъ крайно необходимитѣ отклонения и то ако самия общ. сѣвѣтъ за това е рѣшилъ. До 1908 год. въ 70% отъ бюджетитѣ това не се е спблюдавало, а сега едва ли има 5% случаи, които сѣ като необходимо отъ правилото изключения.

По прѣглеждането на с. Общин. отчети. За бюджетното упражненie всѣка година отчетнитѣ — секр.-бирнитѣ — приготвятъ отчети, които прѣдставятъ на постоянната комисия, слѣдъ като общинския сѣвѣтъ се произнесе по тѣхъ. Работата на постоянната комисия по отчетитѣ е много по трудна и свързана съ много по важни послѣдци отъ колкото оная по прѣглеждането на бюджетитѣ. Тя изисква повече интелегентностъ и специални солидни познания на нарѣдитѣ, относящи се до нея. Постановленията на комисията сѣ актове, които влизатъ въ законна сила, ако се необжалватъ прѣдъ Върх. См. Палата; слѣдователно, комисията дѣйствува и като специаленъ административенъ сждъ. Отчетността на с. общини се е водила злѣ — маса нередовности и злоупотрѣбления сѣ били вършени съ общинскитѣ срдѣства. Още по лошо е било до прѣди нѣколко години, когато отчетници бѣха кметовѣтъ, които обикновено бѣха хора полуграмотни. Множество стари кметове сѣ направили богатство отъ общински срдѣства. Главната причина е била недоброто разглеждане отъ комисията на отчетитѣ. А послѣдното се е дължало, колкото на неумѣние, толкова и на небрежностъ, а нѣкъдѣ и на недобросѣвѣстностъ. Множество нередовности на отчетнитѣ сѣ бивали пропуснати, а правило е било щото влѣзли въ закона сила постановления, съ които отчетнитѣ сѣ били задължени въ полза на общинитѣ съ нѣкои суми, да стоятъ съ години неиспъдени и по тоя начинъ оскъднитѣ на с. общини срдѣства сѣ били изложени на пропацияване и отъ самитѣ общини и отъ контролното учрѣждение. Колкото се касие пъкъ до качеството на самата работа по прѣвѣрката на отчетитѣ, тя е била хаосъ — гдѣто е нѣмало не добросѣвѣстностъ, имало е пълно невежество. Благодаденie на докладчикитѣ — провѣрителитѣ — работата е вървѣла, а иначе е тя би била въ ужасно положение.

Тя не е по силитѣ на постояннитѣ комисии и нѣма да бѣде, тѣй като правото да бѣде нѣкой членъ въ пост. комисия не е ограничено съ нѣкакъвъ образователенъ или

служебенъ ценъ. Трѣбва тая работа да се отнеме отъ нейната компетенция и да се възложи върху специална окр. смѣтна палата, както държавната отчетност и она на градски общини е повѣрена на Върхов. См. Палата.

Не е мѣстото тукъ да се излагатъ за това повече съображения — доста е да посочимъ, че сегашния окр. съвѣтъ обещал и тоя въпросъ и съ специално рѣшение възвръне да се помоли централната власт да направи такива измѣнения въ закона за окр. съвѣти. Борбата за тая реформа трѣбва да се продължи, защото иначе общинитѣ не ще се избаватъ отъ нередовното харчене на бюджетнитѣ срѣдства и отъ пропацияването имъ.

Постояното присъстване на сегашния Окр. съвѣтъ, върѣнки всички трудности, изпълни съ достоинство своятъ дългъ и по отношение на тази работа. То на първо мѣсто *прѣчисти и нареди отчетната архива*, която заварилъ въ плачевно състояние. Намѣриха сж съ стотини апелативни жалби, подадени отъ отчетници за Върх. См. Палата и останали да лежатъ захвърлени въ архивата отъ години. Намѣриха се стотини постановления, влѣзли въ закона сила, захвърлени тоже въ архивата. А по тѣхъ има грамадни суми да се събиратъ отъ отчетници въ полза на общини и училища. Жалбитѣ бидоха изпратени въ Върх. См. Палата, а постановленията — на надлѣжния фин. началникъ за изпълнение. Имаше сж много постановления, изпълнените на които бѣ произволно, безъ каква да е гаранция, спрѣно отъ бившитѣ пост. комисии. На всички такива постановления се даде ходъ, за да бѣдатъ сумитѣ събрани. Постави се като принципъ, щото спирането изпълненето на постановления, влѣзли въ закона сила, да става само срѣщу имуществена гаранция. Отъ началото, старитѣ отчетници вдигнаха голѣма вѣрва по поводъ на тая практика, пъ това не смути ни най-малко пост. комисии. Множество старп постановления не могатъ да се изпълнятъ само защото съ не-своеврѣменото имъ изпълнение, както и съ отлагането безъ гаранция на това изпълнение на отчетниците е била дадена възможность да разпродадатъ имотитѣ си, да се изселятъ или да изпадатъ. Сегашната пост. комисия, като нарѣди редовното изпълнение на постановленията и да се изиска гаранция за спирането имъ, съ това *направи дѣйствителна отговорността на отчетниците за пропиленитѣ отъ тѣхъ общ. срѣдства*.

Провѣрката на самитѣ годишни отчети е вървѣла до 1908 год. много бавно. Имаше изостанали не провѣрени хиляди такива отчети прѣди десѣтки години! За да се справи съ всичката тази закѣсенѣла работа, пост. комисия положи всичкия трудъ. Ежегодно прѣзъ изтеклитѣ три години сж провѣрвани двойно повече отчети отколкото прѣзъ прѣдидущитѣ. Така, прѣзъ 1907 година сж били провѣрени само около 700 отчета. Настоящия окр. съвѣтъ пое управлението на окръга на 20-й септ. 1908 год. Тогава настоящето пост. присъстване пое работата въ пост. комисия. Но едва отъ 1-й ноември то е могло да се залови сериозно за нея, тъй като до тогава почти е продължила работата на годишната сесия на съвѣта. При все това, пакъ за 1908 год. сж били провѣрени около 200 отчета повече. Прѣзъ 1909 г. сж били провѣрени 2001 постановления, прѣзъ 1910 год. — около 1700, сжщо около толкова сж провѣрени и прѣзъ 1911 год. Сега вече всички стари отчети сж прѣчистени и

разгледането на новитѣ става редовно, своевременно и по внимателно.

За да се тури единъ добъръ редъ въ отчетната архива, пост. комисия, 1. построилъ специална сграда за „архива“, въ която се прѣнесоха, и подредиха, подъ непосредственъ надзоръ на прѣдседателя, по години и общини всички отчетни книги. До 1908 г. повечето отъ документитѣ бѣха въ избата на комисията, разхвърлени безразборно; 2. прѣдначили за завѣждане на отчетното отделение специаленъ чиновникъ, отговорящъ на ценза за окръженъ провѣрителъ; 3. Нарѣди да се води специална книга, въ която да се отбѣлзва точно работата по всеки отчетъ, така щото въ всеки моментъ сега всеки сж голѣма леснина може да провѣри: прѣдставенъ ли е за извѣсна година отчета на дадена община или училище и въ какво положение се намира той. Слѣдъ тия реформи, може да се каже, че *отчетното отделение при Варн. пост. комисия е уредено*.

За да се съкрати отъ частъ работата по провѣрката на отчетитѣ, нареди се щото по общ. и училищни отчети за отъ 1907 год. да се издава общо постановление, тъй като отчетниците сж едно и сжщо длъжностно лице — секр. бирника. Нарѣжда се, тоже щото връчването на постановленията и разни съобщения по тѣхъ на отчетниците да става срѣщу формени расписки, за да може да се слѣди точно за изпълнението на законитѣ срокове. Нарѣди се да се изиска наврѣменото прѣставяне отъ отчетниците на годишнитѣ отчети, което чрезъ упѣтвания, ревизии и наказания е вече постигнато.

Ревизирането на общинскитѣ управления е вървѣло редовно и много строго отъ колкото прѣди 1909 год. Завѣденъ бѣ отъ прѣдидущото пост. присъстване редъ спорѣдъ който единъ опрѣдѣленъ провѣрителъ върши прѣзъ цѣлата год. всички ревизии въ общинитѣ на една околия. Това даваше възможность, нѣкога да се заврѣватъ между секр. бирникитѣ и провѣрителитѣ трайни приятелства, а отъ друга страна правеше опрѣдѣлено врѣмето когато ще мине провѣрителя въ всяка община. Сегашно пост. присъстване отмѣни тоя редъ, ккто остави всички провѣрители на свое распорѣждане да ли праца кого кждѣто и когато иска. Благодарение на това бидоха открити много злоупотрѣбления въ общинитѣ и виновнитѣ с. секр.-бирници бидоха дадени подъ съдъ.

Ревизиитѣ иматъ за цѣль: 1) мѣстния контролъ по изпълнение на утвърдени бюджети; 2) Контролъ върху общинското счетоводство, въ свръзка съ точното и добросъвѣстно изпълнение на дѣйствующитѣ закони, правилници и др. наредби по тѣхъ; 3) Даване наставления по службата на длъжноститѣ при общинитѣ лица и 4) Налице ли сж съществуващитѣ общ. суми.

За качеството на ревизиитѣ може да се сжди отъ добритѣ резултати, добити по изложенитѣ четири пункта: Общинскитѣ сж по добрѣ уредени, счетоводското имъ е по добро и злоупотрѣбленията сж значително намалени.

IV

На окр. съвѣтъ и постоянното присъстване сж възложени по разни закони множество още работи, свързани съ интереситѣ на окръга. Трудно е въ едно кѣсо изложение да се засѣгне дѣйността на сегашния съвѣтъ по всичкитѣ. Ще споменемъ само за нѣкой отъ тѣхъ.

За междуселскитѣ пѣтища.

По закона за пѣтищата, окр. съвѣтъ има извѣстна власт: той опрѣдѣля, заедно съ прѣдседателя на тѣхническата държавна власт, мрежата имъ и ги распрѣдѣля по категории за редѣтъ на строенето имъ. Сегашния окр. съвѣтъ заварилъ една готова мрѣжа, която е била съставена твърдѣ на бързо и безъ огледъ на общитѣ нужди на населението въ окръга. Трѣбваше тя да се корегира. Въ мина и тази годишна сесия, съвѣта всеостранно обещалъ въпросѣтъ и, слѣдъ като прѣдварително взе мнѣнието на всичкитѣ общини, изработилъ нова мрѣжа, като и опрѣдѣлил, спорѣдъ важността на всеки пъкъ, кой кога да се строи.

До 1908 год. въ Варнен. окръгъ бѣха построени само около 10 к. м. междуселски пъкъ, ако и неврѣкъсепато отъ години да сж събирани отъ населението грамадни срѣдства за пѣтища. Спорѣдъ закона за пѣтищата, приходитѣ отъ закона за общ. пѣтища тежко сж прѣдначачени само за общинскитѣ пѣтища. Това правило обаче е било изрушавано, като отъ тия приходи се е харчило и за пѣтища и кантони, които по закона държавата е била длъжна да строи. Сегашния окр. съвѣтъ, пазейки интереситѣ на окръга, въ редъ заседания подложи на критика тази незаконность, както и нестроенето на общински пѣтища. Ипса се нѣколко пѣтища въ мислението и се направи всичко, за да се почне поспино правене на постѣднитѣ. Благодарение на това заслужителство, днесъ, само слѣдъ три години отъ 1908 год., въ окръга има свършени и навършване около 85 к. м. и отдадени на търгъ за строене прѣзъ 1912 год. още 54 к. м.

За да може строенето да върви още по усилено, съвѣта взе редъ рѣшение за увеличение на потребнитѣ стрѣдева.

Може би да сж прави ония, които твърдятъ, че строенето на общинскитѣ пѣтища не трѣбва да бѣде исклучително въ власта на окр. съвѣти — избирани учрѣждения —, но безспорно, полѣзно би било за пѣтището дѣло, ако правата на окр. съвѣти по извършеното му се увеличатъ. Варнен. окр. съвѣтъ съ своята тригодишна дѣйность доказа това. Демократическото правителство съ измѣненето отъ 25. I. 1911 год. на закона за пѣтищата, узакони една по широка намѣса на окр. съвѣти въ пѣтището дѣло — дано бѣдѣщитѣ окр. съвѣти съумѣятъ да се възползуватъ отъ това измѣнение.

Изяснение мнѣния и пожелания по разни въпроси отъ интереситѣ на окръга.

По законитѣ за с. и гр. общини, извѣстни постановления на общинитѣ подлѣжатъ на одобрение отъ окр. управителъ. Задължително е по подобни постановления, особено за да бѣдатъ не одобрени, мнѣнието на постоянната комисия. Постѣднитѣ, при неказването на подобни е поддржала възгледа, че общинитѣ сж свободни да нарѣждатъ своитѣ работи спорѣдъ рѣшенията на общ. съвѣти и, слѣдователно, контролтѣ на управителъ трѣбва да се отнася само до законността на тия рѣшения. Всекога, когато комисията е имала да изказва мнѣние по едно постановление законо, изказвала се е за утвърдението му, ако и да е била по съществуването на самия въпросъ, разрѣшенъ съ постановлението, несъгласна съ общ. съвѣтъ.

Спорѣдъ сжщитѣ закони, когато единъ общ. съвѣтъ е растуренъ, за управлението на общината се назначава отъ министѣра на вътрѣшнитѣ работи за градоветѣ и отъ окр. управителъ — за селата, тричленна комисия. Съставѣтъ на комисията трѣбва да се опрѣдѣля въ съгласие съ окръжната пост.

комисия. Тази функция на последната е много важна, обаче никога сериозно не е била вършена. Сегашната комисия съ най-голяма сериозност е гледала на нея и всекога е давала мнѣние за назначаването на такива лица, които достойно би пазили интереситѣ на общината. Не отдавна, вслѣдствие на това че сегашния окр. управител е назначилъ тричлени комисии не по съгласие на окр. пост. комисия, последната е протестирала енергично прѣдъ управителя и прѣдъ министъра и е рѣшила да не изказва никакво мнѣние ако правата ѝ не бждатъ зачитани.

Спорѣдъ закона за окр. съвѣти, последнитѣ могатъ да изказватъ пожелания по въпроси, които засѣгатъ окръга и разрѣшението на които е вънъ отъ неговата компетентностъ. Сегашния окр. съвѣтъ е изказалъ повече отъ двестетъ такива: за измѣнение на законитѣ за с. и гр. общини, за засилване сръдствата на последнитѣ съ отстъпване отъ държавата на нѣкои приходи, за измѣнение закона за събиране прѣжитѣ данъци, за да се направи едно улеснение на данъкоплатцитѣ по събирането на данъцитѣ; за отмѣнение глобата за несвоеврѣменното изплащане на пѣтния данѣкъ; за изм. др. закони, за създаване такъвъ за земеделчески окръжни камари и т. н.

Настоящия Варненски окр. съвѣтъ е ималъ прѣдъ видъ интереситѣ на окръга и се е грижилъ всекога да ги защити; той се е грижилъ да се издигне до висотата, на която спорѣдъ Конституцията трѣбва да стои, защото само тогава той ще може да изпълни назначението си, което по чл. 1 отъ закона за окр. съвѣти има.

За знание.

Понеже изборитѣ за окр. съвѣтници ще станатъ по пропорционалната система, то за нужно намѣрихме да съобщимъ на избирателитѣ въ окръга, прѣдписанията на слѣднитѣ членове отъ избирателния законъ, които регулиратъ тази материя:

Чл. 84. Въ опрѣдѣления за произвеждане изборитѣ день, сутринята въ 8 часа, бюрото на избирателната секция се явява въ назначението за тая цѣль помѣщение, въ гласоподавателния центъръ, и прѣдседателтъ, слѣдъ като събщи на присѣтствующитѣ избиратели за колко окръжни съвѣтници трѣбва да гласуватъ, обявява избирателното събрание за открито.

Чл. 128. Изборитѣ за членове на окръжнитѣ съвѣти ставатъ по реда за избиране народни прѣдставители, освѣнъ измѣненията, изложени въ настоящата глава

Чл. 129. Разпрѣдѣлението околитѣ въ окръжието на избирателни околии и градоветѣ на избирателни секции е сѣщо като онова, по което ставатъ изборитѣ за народни прѣдставители (чл. чл. 51 и 53), обаче числото на избираемитѣ е тройно, т. е. на всѣки 20,000 жители се избиратъ по 3 окр. съвѣтници.

Чл. 46. Избираеми за окръжни съвѣтници сѣ всички български граждани, които отговарятъ на слѣднитѣ условия:

- 1) Да се ползватъ съ граждански и политически права;
- 2) Да сѣ навършили 30 години;
- 3) да сѣ избиратели, и
- 4) да сѣ книжовни, т. е. да могатъ да говорятъ и пишатъ на български.

Чл. 131. Не могатъ да бждатъ избрани за членове на окр. съвѣти:

1) лицата, указани въ чл. 47, пунктове 2 и 3 на настоящия законъ (всѣхъ лица на дѣйствителна служба и духовни);

2) лицата, които иматъ дѣла при съ окръжието и общинитѣ за разни окръжни и общински доставки и прѣдприятия, или участвуватъ прѣко въ печалбитѣ отъ подобни доставки или прѣдприятия;

3) лицата, които вѣматъ опрѣдѣлено занаятие или не притежаватъ недвижимъ имотъ въ нѣкоя община на окръжието, на която сѣ членове.

Чл. 135. Кандидатнитѣ листи за окръжни съвѣтници сѣ задължителни. Не се позволява прибавянето нови имена въ бюлетината. Всѣка бюлетина, въ която не е запазенъ редътъ на имената споредъ обявената кандидатна листа, се счита за дѣйствителна, щомъ съдържа само означенитѣ въ кандидатната листа имена; направеното въ този случай размѣстване на имената остава безъ значение и се счита, че тѣ сѣ наредени по сѣщия начинъ, по който сѣ наредени имената въ обявената кандидатна листа. Бюлетина, въ която има прибавяне на едно или повече имена, се счита за недѣйствителна. Никой не може да даде съгласието си да бжде вписанъ въ повече отъ една кандидатната листа. Позволява се заличаване имената на кандидати. Бюлетина, въ която сѣ заличени имената на всички кандидати, се счита за недѣйствителна. Недѣйствителнитѣ сѣ и бюлетини, за наобявени листи. Кандидатъ, който е получилъ по-малко отъ половината на подаденитѣ за листата бюлетини, губи своя редъ въ листата и заема другъ съобразно подаденитѣ за него гласове; на негово мѣсто встъпва слѣдующиятъ кандидатъ, който е получилъ повече отъ половината на всички подадени за листата бюлетини. Спечеленитѣ отъ всѣка кандидатна листа мѣста се даватъ на първитѣ по редъ въ листата кандидати и тѣ се провъзгласяватъ за окръжни съвѣтници; неизбранитѣ кандидати се прогласяватъ за допълнителни.

Кандидатнитѣ листи се съобщаватъ на бюрото, прѣди да се захване гласоподаването, съ заявление, подписано поне отъ 10 грамотни избиратели, и прѣдседателтъ ги обявява при откриване изборното събрание (чл. 84).

Всѣка кандидатна листа носи името на лицето, което е записано най-напрѣдъ въ нея въ бюлетинѣ.

Всѣка група, която има своя кандидатна листа, има право да се прѣдставлява при бюрото. За тая цѣль прѣди да се захване гласуването, групата подава на бюрото заявление, подписано поне отъ 10 грамотни избиратели, въ което указва на единъ грамотенъ застъпникъ, ползущъ се съ сѣщитѣ права, като ония на кандидатитѣ или тѣхнитѣ застъпници при избиране народни прѣдставители (чл. чл. 68 и 108).

Чл. 140. Избрани за съвѣтници се прогласяватъ първитѣ по редъ имена отъ всѣка листа.

Чл. 142. Оспорване правилността на избора, както въ изборния день прѣдъ бюрото, така и прѣдъ окръжния съдъ, въ продължение на 7 дни отъ датата на избора, става по правилата на чл. 124. (Ако на нѣкоя листа се пада 1 съвѣтникъ, минава първий отъ листата, ако сѣ падатъ двама 1-й и 2-й и тѣй нататъкъ).

ХРОНИКА.

Настоящия брой съдържа 10 страници и влиза въ тригодишнината си отъ издаванетоъ му и въ изпълнение на рѣшението

подъ № 40 на окр. съвѣтъ отъ 3. X. 1911. почва да се изпраща даромъ на всички кръчми, кафенета, читалища и библиотеки въ окръга.

Назначенъ е въ с. Козлуджа (Новиградецъ) на вакантна длъжностъ, учасдъвовъ медицински лѣкаръ Д-ръ Брэдварова.

Разпратени сѣ до всички селски общински управления въ окръга правалници и наредби отъ Българската централна кооперативна банка за застраховката на едрия рогатъ добитѣкъ.

Около ревизията на пост. комисия.

Понеже разни долни партизани пуцатъ разни измислици по адресъ на пост. комисия по случай ревизията направена прѣди нѣколко дни, което правятъ съ единственната цѣль да заблуждаватъ населението и то сега, когато, слѣдъ нѣколко дни ще се произведатъ избори за окр. съвѣтници. Считаеме за дългъ да оповѣстимъ на гражданството, че отъ идущий брой на окр. вѣстникъ ще започнемъ публикуването на ревизионния актъ отъ който се види че не сѣ константирани никакви прѣстъпни дѣяния и обвинения отъ страна на пост. комисия, а напротивъ акта е атестатъ за добро и честно управление.

Варненски Окръженъ Ветеринаренъ Лѣкаръ

ОКРЪЖНО

№ 1354.

гр. Варна, 30 декември 1911 год.

До г. г. Окол. Ветер. Лѣкаръ
и уч. ветер. фелдшери въ окръга.

Поканватъ се всички горѣспомевати длъжностни лица, за редовностъ по отчетността да прѣдставятъ до края на т. м. януари по принадлежностъ въ окр. п. к-сия, при описъ, квантиционитѣ и приходоразходнитѣ книги на лѣчебницитѣ и амбулаторитѣ, за врѣме отъ откриването на лѣчебницитѣ и уч. амбулатории до 1-й януари 1912 год. за провѣрка.

Окр. ветер. лѣкаръ: Д-ръ Тюлевъ

Варненски Окръженъ Ветеринаренъ Лѣкаръ

ОКРЪЖНО.

№ 1552

гр. Варна, 30 декември 1911 год.

До г. г. Окол. ветер. лѣкаръ
и уч. фелдшери въ окръга.

Поканвамъ горѣизброенитѣ г. г. длъжностни лица, по случай изтичането на текущата 1911 год. да провѣрятъ по инвентарнитѣ си книги всички вѣщи, прѣдмети и хирургически инструменти находящи се въ лѣчебницитѣ и амбулаторитѣ, принадлежащи на окръга и държавата по отдѣлно. Ония вѣщи и хирургически инструменти, които се уважатъ развалени съчупени и станали не годни да се бракуватъ съ надлежени актове съгласно чл. чл. 1 и 10 отъ наставлението за държане инвентарната книга отъ които по 1 екземпляръ да прѣдставятъ

надлежно за изписването имъ отъ тамъ гдѣто трѣбва.

Окр. ветер. лѣкаръ: Д-ръ Ст. К. Тюлевъ.

Варненски Окръженъ Ветеринаренъ Лѣкаръ

ОКРЪЖНО.

№ 1553.

гр. Варна. 30 декември 1911 год.

До г. г. Окол Ветер. Лѣкари
и Уч Ветер. Фелдтери въ Варн. окръжъ.

Задължавамъ, за напредъ, всички горѣ-споменати длъжностни лица да получаватъ редовно Варнен. Окр. Вѣстникъ, който ще имъ се изпраща безплатно и да изпълняватъ всички распоредни обявения чрезъ него по Сан. Ветер. служба като изпълнятъ и онова що се отнася до общата служба.

Споменатитѣ лица се задължаватъ да съхраняватъ въ канцелариятъ казания вѣстникъ и да го прѣшиятъ пореднитѣ му №-ра на бройветѣтъ тъй както съ Държавния вѣстникъ.

Окр. ветер. лѣкаръ: Д-ръ Тюлевъ

Пчеларовско Сел. Общ. Управление

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 4915

с. Пчеларово, 28 Декември 1911 год.

Понеже наерочения на 2 Декември т. г. търгъ за отдаване на прѣдприемачъ за 5 годишенъ периодъ Пчеларовската училищна керемидарница въ с. Пчеларово не се състоя, по неявяване на конкуренти, то обявява на интересующитѣ се, че на 31 Януарий 1912 год. отъ 2—4 часа послѣ пладнѣ въ канцеларията на кметството ще се произведе трети търгъ за същата цѣль.

Офертитѣ ще се приематъ отъ 2—4 часа послѣ пладнѣ.

Кметъ: Д. К. Димовъ

Секр.-Бирникъ: М. Христовъ.

Варненска Окр. Постояна Комисия.

О Б Я В Л Е Н И Е

№ 5899

гр. Варна, 13 Декември 1911 год.

Въ канцеларията на комисията ще се произведатъ слѣднитѣ търгове:

На 30-ий Януарий 1912 год, 10 часа прѣдъ обѣдъ, съ явна конкуренция, за отдаването на прѣдприемачъ общинскитѣ берий „Кантариинна и Кринина“ на Опанчанската община, за врѣме отъ 1-ий Януарий 1912 год. до 31-ий Декември 1914 година съ приблизителна стойность 2000 лева.

На 3-ий януарий т. год., съ тайна конкуренция за отдаването на прѣдприемачъ-аптекарь отпущането лѣварства на бѣдно болнитѣ лица отъ Варненската и Добричската околии, съ приблизителна стойность за първата 2000 лева, а за втората 1000 лева.

Офертитѣ ще се приематъ до 3 часа слѣдъ обѣдъ.

Печатница на Д. Тодоровъ и С-ие — Варна

Залогъ 5% и документи съгласно чл. 11 отъ закона за общественитѣ прѣдприятия.

Поемнитѣ условия и други тържни книжа, могатъ да се видятъ всѣки присѣственъ день въ канцеларията на комисията.

2—2

ОТЪ КОМИСИЯТА.

Спасовско Общинско Управление.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 4684

с. Спасово 14/XII 1911 год.

Понеже обявения за 12 того търгъ съ обявление № 4219 отъ 11/XII т. год. по отдаване на прѣдприемачъ доставката на материялитѣ за освѣтление и отопление потрѣбни на общината за прѣзъ идущата година не се състоя по неявяване на конкуренти то обявява се за звание на интересующитѣ се че на 14 януари 1912 год. въ 2 часа слѣдъ пладнѣ въ помещението на общ. управление ще се произведе новъ търгъ съ явно малонадаване за същата цѣль.

Желающитѣ да участвуватъ въ търга могатъ да се явятъ и надаватъ.

зв Кметъ: Добревъ

Секр.-бирникъ: Димитровъ.

Гяв. Сютчукско Сел. Общ. Управление.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 2130

с. Гяв. Сютчукъ, 21 декември 1911 г.

Понеже назначения за 17 того търгъ за отдаването подъ наемъ за отъ 1-ий януарий до 31-ий декември 1912 г. на една общинска фурна съ два дама, не се състоя по неявяването на конкуренти, Гяв. Сютчукското Общ. Управление обявява за звание на интересующитѣ се, че на 20 идущий януарий въ 2—5 часа послѣ обѣдъ ще се произведе на ново търгъ за същата цѣль и подъ същитѣ условия.

Това като обявява общинското управление, поканва желающитѣ за тая фурна да се явятъ на указаната по горѣ дата въ общинското управление, придружени съ нужнитѣ документи и надаватъ.

Кметъ: Н. Михайловъ

Секр.-Бирникъ: Н. Махмудиевъ.

Дуванъ Ювавско Кметство.

Обявление

№ 5267.

с. Дуванъ-Ювасж, 20 декември 1911 г.

Подъ надзора на Кметството въ с. Дуванъ-Ювасж, се намира единъ волъ „Юва“, на 10 години, бѣлъ, цѣма бѣлѣзи.

Ступанина му, ако до 61 день, считано отъ 27 ноември т. г., не си го прибѣре то той ще се продаде за въ полза на общинската каса.

Кметъ: Добревъ

Секр.-Бирникъ: Узуновъ.

Крумовско Селско Общинско Управление.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 2915

с. Крумово, 20 декември 1911 г.

На 20 Януари 1912 год., 9 часа прѣдъ обѣдъ, въ канцеларията на кметството въ с. Крумово, ще се произведе търгъ съ явна конкуренция, за отдаване на наематели, експлоатацията на слѣднитѣ общински имоти за врѣме отъ 1 IX т. г. до 1 IX идущата 1912 г., а именно:

1. Пива въ землището на с. Долни Крумуджъ, мѣстността „Б.б.-кула“ 10 декара.

2. Пива въ същото землище, мѣстността „Съри-гре“ отъ 50 декара и

3) Пива въ същото землище, мѣстността „Таша кулак“ отъ 10 декара.

Желающитѣ да наематъ тия пиви да се съобразяватъ съгласно закона за общественитѣ прѣдприятия.

Кметъ: П. Ивановъ

Секр.-Бирникъ: П. Марковъ.

Варненска Окръжна Постояна Комисия

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 6081

гр. Варна, 27 декември 1911 год.

Обявява се, че въ канцеларията на комисията ще се произведатъ съ явна конкуренция слѣднитѣ търгове:

На 14-ий януари 1912 г. 10 часа прѣдъ обѣдъ за отдаването на наемателъ около 56 декара ниви, находящи се въ землището на окръжно стопанство „Св. Костадинъ“ за врѣме отъ 1-ий януари до 30 августъ 1912 г. съ приблизителна стойность 2000 лв.

На 27-ий януари 1912 г. 4 часа слѣдъ обѣдъ за отдаването на наемателъ новата окръжна воденица при стопанството, заедно съ 40 декара нива за устройване на лозенъ расадникъ за врѣме отъ 1-ий априлъ 1912 до 1-ий априлъ 1917 год. съ приблизителна стойность 1000 лв.

Залогъ 5% и документи съгласно чл. 11 отъ закона за общественитѣ прѣдприятия.

Поемнитѣ условия и другитѣ тържни книжа могатъ да се видятъ всѣки присѣственъ день въ канцеларията на комисията.

ОТЪ КОМИСИЯТА.

Дуванъ-Ювавско Кметство.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 5269.

с. Дуванъ-ювасж, 20/XII 1911 год.

Подъ надзора на Кметството въ с. Идирисъ Кюосу, се намира единъ Жребець „юва“, на 5 години, черъ, на челото има бѣло и отъ двѣтъ страни на гърба има бѣли петна.

Ступанина му 61 день считано отъ 30 ноември т. г. не се яви и си го прибѣре, то той ще се продаде за въ полза на общинската каса.

Кметъ: Р. Добревъ.

Секр.-бирникъ: Узуновъ.

Авренско Селско Общин. Управление.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 2261

с. Авренъ, 30 Ноеврий 1911 год.

На 4-й януарий 1912 година въ 4 часа слѣдъ пладнѣ въ канцеларията на Авренското селско общинско управление ще се произведе търгъ съ тайно малонадаване да отдаване на прѣдприемачъ постройката на помѣщение за **Авренската общинска Прогимназия.**

Стойността спорѣдъ смѣтката възлиза на 32650 лева.

За правоучастие въ търга залогъ се иска 5% = 1633 лева.

Членове 11 до 15 отъ закона за общественитѣ прѣдприятия сж задължителни за конкурентитѣ.

Всички книжа по прѣдприятието: планътъ, смѣткитѣ, вѣдомостъ за цѣнитѣ и пр. могатъ да се видятъ всѣки присѣтственъ день и часъ въ Общинското управление. Всички разноси за публикация и пр. и за обгербование на всички тържни книжа и контракта сж за смѣтка на прѣдприемача. Офертитѣ (прѣдложенията) ще се приематъ до 4 часа, а всички други получени подиръ 4 часа, ще се оставятъ безъ послѣдствие.

Кметъ: Митю Ар. Тодоровъ

Секр.-Бирникъ: Н. Стойковъ.

К. Пелитско Общинско Управление

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 854

с. К. Пелитъ 19 Декемврий 1911 год.

Подъ надзора на общинското управление се намира „Юва“ една кобила на 11 години, косъмъ черъ на челото бѣло, дѣсното око перде, подкована.

Ако стопанина отъ днесъ до 41 денъ, не се яви съ рѣдовни документи да си я прибере ще се продаде въ полза на общинската каса.

Кметъ: Н. Т. Георгиевъ.

за Секр.-Бирникъ: Пѣйчевъ.

Дуванъ-Юваско Кметство

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 5159

с. Дуванъ-Ювасъ 15 Декемврий 1911 г.

Подъ надзора на кметството въ с. Дуванъ-Ювасъ, се намира единъ волъ „Юва“ на 8 години, комурестъ, на дѣсното ухо отъ страни рѣзано.

Ако слопанина му до 61 денъ считано отъ 19 Ноемврий т. г. не се ява да го прибере, то той ще се продаде за въ полза на общинската каса.

Кметъ: Абиболовъ

Секр.-Бирникъ: Узуновъ.

Бей Бунарско Селско Общинско Управление

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 5284

Понеже обявений съ обявлението ни № 4657 търгъ. 1) За доставката на канцеларскитѣ материали, 2) Доставката форменото облекло и въоръжение на общинската стража и 3) доставката на освѣтление и отопление и поддръжане на мобили прѣзъ 1912 година не се състоя по неявяване на конкуренти. то на 7 Януарий ид. 1912 г. обявямъ новъ търгъ подъ сжщитѣ условия, който ще се произведе въ канцеларията на общинското управление отъ 2 до 5 часа слѣдъ обѣдъ, с. Бей-Бунаръ, 15 Декемврий, 1911 гед.

Кметъ: А. Фейзуловъ.

Секр.-Бирникъ: Г. Варемезовъ.

ПЧЕЛАРОВСКО КМЕТСТВО.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 4916.

с. Пчеларово, 28 декември 1911 год.

Пчеларовското Селско Общинско Управление обявява на интересующитѣ се, че на 31/І 1912 г. отъ 2—4 часа послѣ обѣдъ въ общинското управление ще се произведе публиченъ търгъ за продажбата общинския бикъ въ село Дурбалии бракуванъ отъ комисията на 5/ІХ 1909 год.

Искани залогъ за правоучастие въ търга е 5 до отъ първоначалната оцѣнка.

Желающитѣ да взематъ участие въ търга да се явятъ въ сжщия день и часъ и надаватъ.

Кметъ: Д. К. Димитровъ.

Секр.-бррникъ: М. Христовъ.

С. Татаръ Махлен. Училищ. Настоятелство.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 23

с. Татаръ Махле, 27 декември 1911 год.

На 10 февруари 1912 год. отъ 2-4 часа слѣдъ обѣдъ въ помещението на общинската канцелария на Сарж Гьолъ, ще се произведе публично съ търгъ съ явна конкуренция за направата на татаръ махленската училищна ограда.

Първоначалната оцѣнка на прѣдприятието спорѣдъ смѣткитѣ възлиза на 3200 лв.

Исканий залогъ за правоучастие въ търга е 5% върху първоначалната оцѣнка.

Членове 11—15 отъ закона за общественитѣ прѣдприятия сж задължителни за г. г. конкурентитѣ.

Тържнитѣ книжа сж на разположение за конкурентитѣ всѣки присѣтственъ день и часъ, въ общинската канцелария.

Отъ Настоятелството.

К. Пелитско Общинско Управление

№ 839

с. К. Пелитъ 19 Декемврий 1911 год.

Обявениятъ съ обявленията № № 592 и 593, търгове, не сж състояла, по неявяване на конкуренти то общинското управление обявява на 31 XII т. год. трѣти пѣтъ търгъ, за канцеларскитѣ материали, освѣтление, отопление, интизапа, кръвнината и общинския сборъ.

Отъ Управлението.

Печатница на Д. Тодоровъ и С-ме — Варна

Бюлетинъ № 1550

За появениятъ и прѣкратанитѣ заразителни болести по домашния добитѣкъ Варненско Окръжие отъ 15 декември до 31 сжщи 1911 година.

Прѣзъ това врѣме сж били константирани:

№ по редъ	Наименование на болестята	Село или градъ	Община	Онолия
1	Краста по овцетѣ	с. Крумово	Крумовска	Варненска

Прѣзъ това врѣме сж били прѣкратени:

1	Шарка по овцетѣ	с. Балдаръ кьой	Каджкьойска	Провадийска
2	Гърлица по свинетѣ	с. Шахъ кьой	Шахкьойска	"
3	" "	с. Тестеджий	Тестеджийска	"
4	Чума "	с. Есетлий	Есетлийска	"
5	Салъ по конетѣ	с. Коджаоларъ	К.-Бунарска	Куртъ-Бунарска
6	Устрелъ по говедата	с. Слуджала	Авренска	Варненска

гр. Варна, 3 Януари 1912 год.

Варнен. Окр. ветер. лѣкаръ: Д-ръ Тюлевъ.